

การศึกษาการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

ร้อยตำรวจโท สุทิน อรุณพัฒนางค์กุล

005773

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาศึกษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๔

A STUDY ON TRAVEL AGENCIES OPERATION IN BANGKOK METROPOLIS

Lt.Pol.SUTHIN ARCONWATTIANANGKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Commerce

Department of Commerce

Graduate School

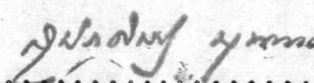
Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร
โดย ร้อยตำรวจโท สุทิน อรุณวัฒน์วงศ์กุล
ภาควิชา พาณิชยศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ศิริโสภาคย์ บุรพาเคชะ

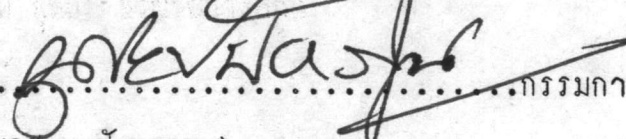

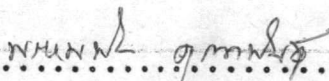
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโท

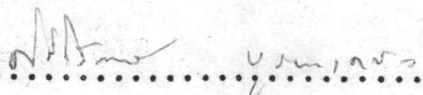

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุณาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.นราศรี ไววนิชกุล)

.....กรรมการ
(นายฤๅช ปันยารชุน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมพิไล คุณาพันธุ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ศิริโสภาคย์ บุรพาเคชะ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต ร้อยคำรวจโท สุทิน อรุณวัฒนางค์กุล

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ศิริโสภากย์ บุรพาเคชะ

ภาควิชา พาณิชยศาสตร์

ปีการศึกษา ๒๕๒๔

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่ทำรายได้ให้กับประเทศอย่างมาก ซึ่งจะสามารถช่วยลดดุลย์การค้าที่ประเทศขาดดุลย์ได้เป็นอย่างดี เพราะว่ารายรับจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากกว่ารายจ่ายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แสดงให้เห็นว่าเป็นการค้าที่มีการลงทุนที่ต่ำแต่มีผลตอบแทนคือกำไรที่สูงมาก จึงทำให้บุคคลต่าง ๆ สนใจมาลงทุนในธุรกิจประเภทนี้ ฉะนั้น จึงเป็นการถูกต้องอย่างยิ่งที่จะมีการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง โดยการเผยแพร่ชื่อเสียงให้ชาวต่างชาติทราบถึงคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่จะพัฒนาขึ้นมาใหม่ให้เป็นที่ประจักษ์ เพื่อเป็นการชักจูงนักท่องเที่ยวให้เกิดความสนใจในการที่จะมาเที่ยวชม

ในการเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้น สิ่งที่จะขาดเสียมิได้ก็คือธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งมีบทบาทสำคัญมากในการเป็นสื่อกลางในการนำนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยมีมีคฤเทศก์ที่มีความสามารถเฉพาะเป็นผู้นำไป เพราะว่าบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดี

จากการวิจัย แสดงให้เห็นว่าธุรกิจท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่มีขนาดไม่ใหญ่โตนัก มีการลงทุนไม่มากเหมือนอุตสาหกรรมอื่น ๆ จำนวนพนักงานไม่มากแต่มีแนวโน้มในอนาคตที่แจ่มใสสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ เพราะจำนวนนักท่องเที่ยวเท่าที่ผ่านมามีแนวโน้มที่สูงขึ้น

เรื่อย ๆ เป็นการแสดงให้เห็นว่าธุรกิจประเภทนี้สามารถดำเนินกิจการได้ต่อไป ถ้าสามารถ
จัดอุปสรรคต่าง ๆ เหล่านี้ได้ ได้แก้ความปละอกภัยของนักท่องเที่ยว ปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
ให้ยู่ในสภาพเดิมได้ตลอดไป จัดธุรกิจท่องเที่ยวที่ต้งขึ้นมาเพื่อหลอกลงนักท่องเที่ยว
และพยายามผลิตมคฺุเทศกัที่มีคุณภาพและมีปริมาณที่มากพอกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมกา
รท่องเที่ยว

Thesis Title   A STUDY ON TRAVEL AGENCIES OPERATION IN BANGKOK METROPOLIS

Name   Lt.Pol.SUTHIN AROONWATTI NANGKUL

Thesis Advisor   Associate Professor Sirisopak Turaphadeja

Department   Commerce

Academic Year   1981

ABSTRACT

Tourism is an industry which is recognised as being highly Profitable business for the country. Not only has it earned substantial foreign exchange income to narrow the trade deficit gap, its high rate of return on the low capital investment has also attracted more investors in the related fields. Furthermore, the strong tendency of its continual growth rate, it is generally felt that the tourism industry should be given every support for the anticipated growth. Important factors which would contribute to uninterrupted growth are effective advertisement of the existing tourist attractions, development of new one to lure the potential travellers.

The success of tourism also depends on other contributions and one of which can be said as those provided by well trained guides. The important roll they play when using individual skill in conducting tours must be taken into consideration in the same degree as other contributing factors.

According to the research, the tourist business has low investment cost with higher return in comparison with other form of investment at the

same range of capital and it needs fewer personnel than other kinds of industry hence fewer problems in personnel aspect. The continuous growth in the number of tourists will ensure the industry's survival if certain improvements can be added and other obvious obstacles removed. Improvements as such are safety of tourists, conservation of the existing natural tourist attractions, elimination of tourist swindlers in the disguised form of travel business and the need to produce more qualified guides in sufficient quantity in proportion of the expected growth of tourism industry in Thailand.

กิติกรรมประกาศ

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีนั้น ก็เพราะได้รับความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนจากบุคคลต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ในด้านการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งได้ให้yimเอกสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก และในด้านการกรอกแบบสอบถามก็ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากผู้จัดการธุรกิจท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

นอกจากนี้ยังได้รับคำแนะนำให้คำปรึกษาชี้แนะในการจัดทำวิทยานิพนธ์จาก คุณกุศะ บันยารชุน และคุณปิติ สุขะกุล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ศิริโสภาคย์ บุรพาเคชะ ซึ่งยอมรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ทุกขั้นตอนจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

และขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.นราศรี ไวนิชกุล เป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ คุณกุศะ บันยารชุน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมพิไล คุณาพันธุ์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ศิริโสภาคย์ บุรพาเคชะ เป็นกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้รับการส่งเสริมและให้กำลังใจในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ จาก คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้อง ร้อยคำร่วจเอก มานะ สุทธิพงษ์ และบุคคลต่าง ๆ ที่มีใจออกนามมาในครั้งนี้

ผู้เขียนใคร่กราบขอบคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ แก่บุคคลที่ได้ออกนามและอ้างถึงข้างต้นนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
รายการตารางประกอบ.....	ข
รายการภาพประกอบ.....	ญ
บทที่	
๑. บทนำ.....	๑
๒. การส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ.....	๑๖
๓. วิวัฒนาการและการดำเนินงานของธุรกิจท่องเที่ยว.....	๕๓
๔. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๗๘
๕. สรุปการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	๑๑๗
บรรณานุกรม.....	๑๒๘
ภาคผนวก ก	๑๓๐
ภาคผนวก ข	๑๔๔
ภาคผนวก ค	๑๔๗
ภาคผนวก ง	๑๕๒
ภาคผนวก จ	๑๕๕
ภาคผนวก ฉ	๑๕๘
ภาคผนวก ช	๑๖๖
ประวัติ.....	๑๖๘

รายการตารางประกอบ

<u>ตารางที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>หน้า</u>
๑.	รายได้จากการท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๒๒.....	๒
๒.	การเปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยว ของกบ สิงคโปร์ มาเลเซีย ไต้หวัน เกาหลี ฟิลิปปินส์ อินโดเนเซีย และไทย.....	๔
๓.	การเปรียบเทียบรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกับสินค้าอื่น ๆ.....	๖
๔.	จำนวนวันพักเฉลี่ย.....	๘
๕.	จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย.....	๙
๖.	สรุปการจัดศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวและเมืองบริวารในแต่ละภาค.....	๓๘
๗.	ลักษณะของการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	๕๑
๑ ก.	แสดงจำนวนธุรกิจท่องเที่ยวตามประเภทของการจดทะเบียน.....	๘๐
๒ ก.	แสดงจำนวนธุรกิจท่องเที่ยวตามทุนจดทะเบียน.....	๘๑
๓ ก.	ลักษณะการถือหุ้นของธุรกิจท่องเที่ยว.....	๘๒
๔ ก.	แสดงรายได้ของธุรกิจท่องเที่ยว.....	๘๓
๕ ก.	ระยะเวลาของการเปิดดำเนินการ.....	๘๔
๖ ก.	จำนวนพนักงานของธุรกิจท่องเที่ยว.....	๘๕
๗ ก.	จำนวนมัคคุเทศก์ของธุรกิจท่องเที่ยว.....	๘๗
๘ ก.	จำนวนมัคคุเทศก์ที่เคยผ่านการอบรมและไม่เคยผ่านการอบรมค่านมัคคุเทศก์..	๘๘
๙ ก.	รายชื่อสมาคมการค้าที่ธุรกิจท่องเที่ยวเป็นสมาชิก.....	๘๐
๑๐ ก.	ความช่วยเหลือที่ธุรกิจท่องเที่ยวได้รับจากสมาคมการค้า.....	๘๑
๑๑ ก.	แผนงานต่าง ๆ ที่ควรมีในธุรกิจท่องเที่ยว.....	๘๒
๑ ข.	ประเภทการค้าเงินกิจการ.....	๘๓
๒ ข.	จำนวนลูกค้าผู้ใช้บริการระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๔.....	๘๕
๓ ข.	สำรวจผู้ใช้บริการชาวต่างประเทศ.....	๘๖

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

<u>ตารางที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>หน้า</u>
๔ ข.	รายได้หลักของธุรกิจท่องเที่ยว.....	๕๗
๕ ข.	แนวโน้มของคู่แข่งชั้น. พ.ศ. ๒๕๒๐-- ๒๕๒๔	๕๘
๖ ข.	การมีรถที่ใช้ในการท่องเที่ยวของกิจการเอง.....	๕๘
๗ ข.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสะดวกในการตั้งธุรกิจท่องเที่ยวอันทำให้ร่างกายและ เล็กกิจการได้ง่าย.....	๑๐๐
๑ ค.	ผลกระทบจากการที่ค่าครองชีพสูงขึ้นต่อจำนวนลูกค้า.....	๑๐๑
๒ ค.	ลำดับความสำคัญของความต้องการของธุรกิจท่องเที่ยวที่ต้องการให้รัฐบาล ช่วยเหลือ.....	๑๐๒
๓ ค.	การจัดให้มีกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนที่ใช้ควบคุมธุรกิจท่องเที่ยว.....	๑๐๓
๔ ค.	ผู้ที่ควรมีหน้าที่ในการควบคุมธุรกิจท่องเที่ยวโดยตรง.....	๑๐๔
๕ ค.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวไม่เจริญเท่าที่ ควร.....	๑๐๕
๖ ค.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่นักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยวในประเทศไทย....	๑๐๖
๗ ค.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของเสถียรภาพทางการเมืองของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๔ ต่อธุรกิจท่องเที่ยว.....	๑๐๗
๘ ค.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยม.....	๑๐๘
๙ ค.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่รัฐบาลในค่านักข่าวสารและ อำนวยความสะดวกต่อธุรกิจท่องเที่ยว.....	๑๑๐
๑ ง.	ความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในการขยายกิจการในเวลา ๑ ถึง ๓ ปีข้างหน้า.....	๑๑๒
๒ ง.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวใน ๓ ปีข้างหน้า.....	๑๑๓

ตารางภาพประกอบ

<u>ภาพที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>หน้า</u>
๑.	แผนผังการแบ่งส่วนงานของ ท.ท.ท.	๒๐
๒.	แบบจำลองการพัฒนาเมืองเพื่อการท่องเที่ยว.....	๓๗
๓.	กราฟแสดงลักษณะของการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	๕๒
๔.	การสำรวจการกระจายค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว.....	๕๖
๕.	โครงสร้างของธุรกิจท่องเที่ยวในขั้นต้น.....	๖๐
๖.	โครงสร้างของธุรกิจท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน.....	๖๒
๗.	แสดงรายรับ - รายจ่ายของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....	๑๖๘

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

<u>ตารางที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>หน้า</u>
๓ ง.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการธุรกิจท่องเที่ยวเมื่อมีกฎหมายควบคุม.	๑๑๔
๔ ง.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของนโยบายและการส่งเสริมการท่องเที่ยวในปัจจุบัน ของรัฐบาล.....	๑๑๕
๕ ง.	ผลกระทบจากการปรับราคาน้ำมันใน พ.ศ. ๒๕๒๔ ต่อธุรกิจท่องเที่ยว.....	๑๑๖